

השקפה צעירה

עלון מספר 217

מבית קהילת "חזון הדור הצעיר" (ע"ד)

יום שישי
 כו' שבט ה'תשע"ו (5.2.16)

מסיני בא... הרב פרופ' חביב יצחק

"ואלה המשפטים אשר תשים לפני בני ישראל", "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל"
 למדתי מרבי, מר עבאדי זצ"ל, שהתורה אינה קנין הבא מירושה או מתנה אלא על היהודי לעשות קנין בתורה כדי שתהיה לו לנחלה, לכן נאמר "אשר שם משה" ולא "ומסרה ליהושע", שמשמעו שעל יהושע ועל בניו לעשות קנין. שמה שם את התורה והמשפטים לפני בניו כחפץ המונח על האדמה, והיהודי כשהוא לומד תורה, כמו מרים את החפץ ובכך עושה בו קנין. כך גם רש"י על הפסוק ואמר שעל משה ללמד את בניו את הטעמים לכל מצוה ולא רק ללמדם לשנן את ההלכה, כדי שיוכרו ויוכלו ללמוד דבר מתוך דבר. כיוצא בזה למדנו בפרשת יתרו, לא שהנכון במינוי שופטים לשיטת יתרו היה ההקלה על עומס העבודה של משה. למרות שכל יהודי עם דין ודברים על חבורו היה מעדיף שמה יהודי ידון אותו, לא רק שמעדיפה התורה לקבל את שיטת יתרו הגוי, אלא קושרת את הסיפור על עצת יתרו על מינוי שופטים, אלא מגדילה לעשות וממקמת מסר זה עם מתן תורה. ועל כך למדנו שהיתרון בעצה זו שמספר עצום של יהודים ילמד את התורה כחומר שיצטרך כדי למלא את תפקידו, ושם טעה בלימודו, ח"ו יסובל יהודי מטעות, ולכן ילמד תורה יותר בקפידה. אם כן שזכר לימוד התורה, ולא דיוק הדין אלא לימוד התורה שיוצא שומר ממינוי השופטים.

הנביא אלישע מציע למארחתו שהקב"ה ייתן לה ילד. בתגובה האשה מזוהרת את הנביא "אל תכזב באמתך", בעוד שכשמת הנער והשונמית המארחת פונה לנביא היא אומרת "הלא אמרת לא תשלה אותי". גם בבנו של יהודה הנקרא שלה, מסבירה התורה את שמו "ויהי ככזיב בלדתה אותו". אם כן שני המקורות משמשים כמילה נרדפת במושגים אשליה=אכזבה. וכך אומרים בארגון המדינות ישראל מדינתנו מובילה בשחיתות, בעוני, ובאוסר. במילה אחרת עמנו מוביל בהכרת הטוב והסתפקות במועט, אבל מבחינת הנהגה וסדר חברתי, כדי להיות אור לגויים צריך לנקות נשיון פסח. בכל זאת, האתגר של צדק חברתי הקשור לאשליה הוא אמצעי לביאת המשיח, כמו ששלה היה שלב בביאת משיח. כהרגלנו ננסה לראות מה מבקשת התורה מאתנו בפועל.

כך גם פרשנו נקודת מפנה במבנה התורה. עד עתה התורה עסקה בסיפור מסגרת, הסבר למניע של קיום המצוות. הקב"ה ברא את העולם, אדם חטא, מאברהם ועד יציאת מצרים, עם ישראל לקח על עצמו לתקן את הבריאה, עד השיא של מתן תורה, בה הופכים בני אברהם יצחק ויעקב לבניו, לעם. עתה התורה הבא את עשרת המצוות ותרחיב בפרטים, כשהחשוב תחילה והיתר בסדר חשיבות יורד. אם כן הנושא בפשרתנו הוא גם בחירה של חשיבות, קדימות. ואם כן הבחירה של התורה לפתוח את סדרי ההוראות בבתי דינים "ואלה המשפטים" ולא בדיני לימוד תורה, או בדיני בית המקדש, היא שאלה של קדימות בחובת האדם. האם חובת האדם להתרכז ראשית במטרת הבריאה, אם זו תורה, עבודה וא גמילות חסדים, או במה שמקיים את הבריאה, צדק, אמת, ושלום?

ואומר הטור בפתיחה לטור חושן המשפט: "ורבן שמעון בן גמליאל אומר על שלושה דברים העולם קיים" (פרקי אבות). פירש הרב רבינו יונה ז"ל אין פירושו שבשביל שלושה דברים אלו נברא העולם, שהרי בתחילת הפרק אומר על שלושה דברים העולם עומד, ואינם אלו שזכר כאן, אלא מתחילה אמר שבשביל שלושה דברים נברא העולם והן התורה והעבודה וגמילות חסדים]. ופרוש דברי ר' יונה הוא שהמילה הראשונה בתורה מתפרשת בשביל הדבר שנקרא 'ראשית'. 'תורה דכתיב ד' קנני ראשית רבון' משלי. (אמרת תורה

אני נבראתי לפני כל הנבראים] כי הגמרא מיישבת את הפסוק תורה קנה לאלף דור עם העובדה שהתורה מציינת 26 דורות עד מתן תורה, עשרה מאדם עד נח, עשרה עד אברהם, ויצחק, יעקב, לוי, קהת, עמרם, ומשה דור. 26. ויוצא שהתורה נבראה 974 דורות לפני שאמר והיה העולם. וכן בשביל העבודה, שבחר הקב"ה בישראל מכל האומות ובחר בבית המקדש מכל המקומות, שיעבדוהו בו, ובשבילו נברא כל העולם. וכן בגמילות חסדים שהיא מידת חסד הגורמת להיות להיות לרצון לפני השם יתברך. וכאן אמר העולם קיים, פירוש אחר שנברא מתקיים ע"י אלו שע"י שדנין בין איש לחברו העולם קיים. כי אלמלא הדין 'כל דאלים גבר' [הבעלות שייכת לחזק, כמו שהגרמנים נחשבים לבעלי הרכוש של היהודים שרצחו, ולצדקה מחשיב להם העולם את הפיצויים שנתנו לשרידי קורבנותיהם. וכן האמת כמו שאמרו "השקר אין לו רגליים") או תיות דר' עקיבא (אבל האמת הוא יסוד ומעמד גדול לכל הדברים. וכן השלום כמו שאמרו "הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו) "פרקי אבות. (עד כאן דברי ר' יונה ז"ל. וזהו כוונת רבותינו ז"ל באומרים "כל הדין דין אמת לאמתו כאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה קראשית) "פרקי אבות. (כי הקב"ה ברא את העולם להיות קיים והרשעים שגוזלים וחומסים מחריבין אותו במעשיהם, כמו שמצינו בדור המבול שלא נחתם גזר דינם אלא על הגזל דכתיב "כי מלאה הארץ חמס וכתיב בתי [אחרי]", והונחי משחיתים את הארץ. "נמצא שהדין שמשבר זרועות רמות הרשעים, ולוקח מידם טרף ומחזירו לבעלי מקיים את העולם וגורם להשלים רצון שותף יתברך שמו שבראו להיות קיים והוי כאילו נעשה שותף לקב"ה בבריאה.

ואברהם אבינו לא ידעו ד' וקראו אהבי אלא על השלך בדרך המשפט והדריך בו את בניו כדכתיב "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ד' לעשות צדקה ומשפט. "וימשה רבינו ע"ה רבן של כל הנביאים לקח עצת יתרו בענין המשפט להעמיד שופטים ולהזהיר את ישראל ולצוותם על דבר המשפט, וד' הסכים על ידו. ויהושע אחרי כרתו ברית עם ישראל לעבוד את ד' סיים דבריו במשפט, דכתיב "ויכרות יהושע ברית לעם ביום ההוא וישם לו חק ומשפט משפט. "כי המשפט הוא יסוד ועיקר גדול בעבודת ד' ואתחיל כל שופט ושופט שפט את דורו והשיבו מדרכי הרעה לעבוד את ד' ללכת בדרך אשר דרך בה אברהם אבינו, לעשות צדקה ומשפט. ובעבור זה ניצלו מאויביהם עד שקם שמואל לנביא נאמן את ד' "וישפט את ישראל כל ימי חייו והלך מדי שנה בשנה וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל המקומות האלה) "ש"א. (ואמרו חכמים שבדרך שהלך שנה זו לא הלך שנה זו, לצמצמן השיב לב כל העם לעבודת השם יתברך וללכת בדרך אשר הלך אברהם אבינו ע"ה. ויצשח את דוד למלך על ישראל, וילך גם הוא בדרכי ד' מכל אשר לפניו דכתיב "וישפט דוד משפט וצדקה, ודוד יחיה את שאר העיר. "ואמרו חז"ל שבזכות משפט וצדקה שעשה דוד, יואב יחיה את שאר העיר. ויקם בנו תחתיו, ידיד ד', אשר אהב ללכת בחוקי דוד אביו וישאל מעם ד' לב מבין שומע לשפוט את עמו להבין בין טוב לרע, וייטב בעיניו ד' על אשר שאל את הדבר הזה ויתן לו לב חכם ונבון אשר כמוהו לא היה לפניו ואחריו לא קם כמוהו". ויראו כל ישראל מפניו כי ראו כי חכמת ד' בלבו לעשות משפט) "ש"א. (וגם יהושפט שהלך בדרכי אביו וגבה לבו בדרכי ד' נתחזק בדבר המשפט והעמיד שופטים בכל עיר ועיר, ויאמר אל השופטים: "ראו מה אתם עושים! כי לא לאדם תשפטו כי לך יועמכם דבר המשפט. "וגם יאשיהו שהכתוב מעיד עליו "וכמוהו לא היה לפניו מלך אשר שב אל ד' בכל לבבו ובכל נפשו) (מ"ב, (ואמרו חז"ל שכל דין שדן עד שהיה בן 18, התחיל לבעליו. וגם מלך המשיח שיגלה במהרה בימינו, משבחו הפסוק בדבר המשפט דכתיב: "ושפט בצדק דלים והוכיח במישור לענוי ארץ."

המשך המאמר בסוף העלון

הצטרפו אלינו!
 תוכניות חינוכיות לילדים ונוער • גמ"ח "רק בְּשִׁמְחוֹת" - השאלת ציוד לשמחות ולבית האבל • גמ"ח "לְבַרְיָאוֹת" השאלת ציוד רפואי וסיעודי • מרכז להפצת ערכי היהדות • חלוקת מצרכי מזון • ערבי תרבות • בית מדרש יוצר לדתיים ולחילוניים • מרכז התנדבות קהילתי • מרכז הדרכה • חוגי ילדים

- מה בפנים?
- חינוך באהבה הסנונית והמטאטא
- מושג השבוע בן אדם לחברו ובן אדם...
- מבט לעומק להיות ישר
- הלכה בהרחבה להתפלל לפני אדם
- ממטעמי המטבח חביתיות בשריות

שבת פרשת "משפטים"

כניסת שבת	יציאת שבת	חצור הגלילית	בית שאן
16:50	17:43		
16:53	18:02		

יאמר חזק...

חינוך בחיך ובאהבה ישראלה אלגלי

הסנונית והמטאטא

בבוקר אביבי אחד, בעוד גיא בני ואני מתכוננים לצאת מהבית, נכנסה סנונית מבעד לדלת הפתוחה והתעופפה לה בתוך המטבח, אף שלא איימה לגרם כל נזק הטריד אותנו מעופה מארון לארון ושיבש את תוכניותינו.

כדי לסלק את האורחת הבלתי קרואה – פתחתי לרווחה את החלון, לקחתי מטאטא וניסיתי לגרש אותה החוצה בעזרתו. למרות מאמציי להדוף אותה לעבר החלון, היא נצמדה בבהלה דווקא אל תקרת המטבח, ככל שניסיתי לנפנף במטאטא ולגרשה, חזרה שוב ושוב על אותה דרך מנוסה שהטבע חנן אותה והתרוממה אל על.

נוכחתי באזלת ידי וביקשתי מגיא שינסה את מזלו. בתחילה נופף הוא במטאטא, אבל השיטה הגסה והכוחנית הזאת לא נשאה פרי,

בעודו מתלבט כיצד לסלק את מחסום הפחד שמנע מן הציפור לעוף כלפי מטה, ניסה דרך שונה: במקום לנופף במטאטא לעבר הסנונית בתנועות מאיימות, קירב אותו אליה לאטו, לרגע קיפצה הציפור ועמדה על קצה המטאטא ומיד חזרה אל הארון. גיא הוסיף לקרב אותו אליה, היא נעמדה עליו תחילה בחשש ולאחר מכן לפרקי זמן ממושכים יותר ויותר, עד שלבסוף חשה ביטחון והתיישבה עליו. או אז הסיט גיא בזהירות רבה את המטאטא לעבר החלון. משהוציא אותו החוצה, ניער אותו בעדינות, כדי לרמוז לה "זהו, כעת עליך לעוף לחופשי", הציפור נשארה לשבת עוד רגע קט והתעופפה לה לדרכה.

נקודות לחשיבה:

- * **תגובות** – ישנם סוגים שונים של דרכי תגובה יעילות על הפרת כללים, לכל אחד יש לגשת בדרך המתאימה לו וכך נשיג את המטרה. לא תמיד הכח פותר את הבעיות.
- * **זיהו חרדות** – לעיתים לילדים ותלמידים יש חרדות ופחדים ולפני שמגיבים יש לזהות מהם הפחדים או החרדות, כדי שהתגובה תהיה יעילה ולא נזיק יותר לילד.
- * **פתרון בעיות** – אפשר לפתור בעיות ראשית על ידי הרגעה והרפיה, ברגע שהילד רגוע יש מקום להידברות ולהכלה של הדברים.

המשך המאמר של הרב פרו' חביב יצחק

וכפי גודל משכורתו כך גודל עונש המבטלו! כדנתן "חרב בא לעולם על ענוי הדין ועל עיוות הדין" (פרקי אבות, (וכן אמר דוד "עשיתי משפט וצדק בל תניחני לעשקי) "תהלים). (מכלל שבמניעת המשפט והצדק יונח ביד העושקים. (!) ולא חרבה ירושלים ולא גלו ישראל אלא על שבטלו המשפט, כדכתיב "מלאתי משפט צדק יליך בה ועתה מרצחים) "ישעיה. (וכתיב "יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא עליהם) "ישעיה (וכתיב בתרי [אחרי] "הוי אנחם מצרי ואנרמה מאויבי. "ובמשפט עתידה להפדות כדכתיב "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה "וכתיב "דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום, ריבו אלמנה [וכתיב בתרי] אחרי שתעשו דבר זה אז" [אם יהיו חטאיכם כשנים] צבע אדום כרם, [כשגל ילבינו] "ישעיה. (והוא מקרב הגאולה דכתיב "שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא, וצדקתי להגלות) " ישעיה. (והקב"ה חפץ בו [במשפט] יותר מכל הקורבנות דכתיב "עשה צדקה ומשפט נבחר לד' [מזבח] "משלי (מחטאת ועולה לא נאמר אלא מחטאת ועולה. ובכמה מקומות הזוהר עליו משה רבינו ע"ה "לא תכירו פנים במשפט... שפטים ושוטרים תתן לך בכל שערך" שפטים הם הדיינים הקבועים לשפוט ושוטרים הן בעלי מקל וזרוע העומדים לפני הדיינים לרדות עפ"י הדיינים". עד כאן דברי הטור. ולנו הקטנים, לשנן דברי הטור האלה, שזה הקו המפריד בין שונא השם לאוהבו, ורוף צדק ונמנע מיוחד, לפחות נתפפל שהאמונים על משרד הדתות, ושאר חלקי השלטון שלנו יקבלו ציון טוב יותר עם הזמן, באזרחות, באיכות השלטון והעדר שחיתות, שנראה במהרה התגשמות דברי התורה "אפס כח לא יהיה בך אביון" ובכך, ולא רק בהכרת הטוב הסתפקות במועט, יצא שמנו בגויים, ויתקדש שם שמים בנו ובעמנו.

פעילות קהילתית מוגנת

חכמים לילדים ועוד, מרכז להפצת ערכי היהדות והמסורת, הפעלת סטודנטים ומתנדבים ללען הקהילה, חלוקת מצרכי מזון למעוטי יכולת, עירוב תרבות לצעירים ולמבוגרים, הקמת מימון קהילתיים, בית מדרש יוצא ירחים וחילונים, עזרה לקשישים וגמלודים, מרכז התנדבות קהילתי, מרכז הוראה, חוג ילדים ועוד...

קהילת חזון הדור הצעיר

נשמח לארח אתכם!

סיפור משקפיים טובות אוהד דהן

להשחית את האמונה

חוטב עצים אחד התקבל לעבודה בבית חרושת לעצים. המשכורת הייתה טובה ותנאי העבודה טובים אף יותר, והוא התכוון למלא היטב את תפקידו. ביום הראשון התייצב אצל מנהל העבודה אשר נתן לו גרזן והקצה לו שטח ביער. האיש יצא ליער לכרות עצים בהתלהבות. ביום אחד בלבד הוא חטב שמונה עשר עצים. "ברכות" אמר לו מנהל העבודה, "תמשיך ככה". מעודד מדבריו של מנהל העבודה, החליט חוטב העצים לשפר את תפוקתו ביום המחרת ולכן הלך לישון מוקדם מאוד. בבוקר למחרת הוא קם לפני כולם והלך ליער. למרות כל מאמציו הוא לא הצליח לחטוב יותר מחמישה עשר עצים. "אני בוודאי עייף", הוא חשב והחליט ללכת לישון עם שקיעת השמש. עם הזריחה, הוא קם נחוש בדעתו לשבור את שיא שמונה עשר העצים. אף על פי כן, באותו יום הוא לא הגיע אף למחצית. ביום המחרת חטב שבעה, אחר כך חמישה, ביום האחרון הוא ניסה כל אחר הצהריים לכרות את העץ השני. מודאג ממה שיגיד מנהל העבודה, הלך החוטב לספר לו את שאירע לו ולהישבע שהוא מתאמץ עד סף אובדן החושים. מנהל העבודה הקשיב ושאל "מתי השחזת לאחרונה את הגרזן שלך?"

"להשחית? לא היה לי זמן להשחית! הייתי עסוק מדי בכריתת העצים! ...."

זיכור

נר ה' נשמת אדם

מרדכי בן מרים ז"ל	◇	מרים בת מורווי ז"ל	◇
מרים בת וואסי ז"ל	◇	רבקה בת פרי ז"ל	◇
עיוש בר איטו ז"ל	◇	דוד בן יהודה ז"ל	◇
ליזי בת מרים ז"ל	◇	רחמים בן יהודה ז"ל	◇
עזיזה איבגי בת סולטנה	◇	מרדכי בן ציפורה ז"ל	◇

מצוות בין אדם למקום ובין אדם לחבר

בפרשת יתרו משבוע שעבר, במעמד הר סיני, השם העביר לעם ישראל את "עשרת הדברות", שלפי חז"ל, מתחלקים לשתי קבוצות: מצוות שבין האדם ולבין הבורא – המכונה "המקום", ומצוות שבין אדם לחברו, דהיינו בין אנשים.

האופן כללי, ניתן לשייך את 5 הדברות הראשונים על ה', מהותו, איסור עבודה זרה, שבת, כיבוד הורים ל"מצוות שבין האדם למקום", ו 5 הדברות השניים כשייכים ל"בין אדם לחברו: לא לרצוח, לאל לגנוב וכו'.

ניתן, אם כן, להגדיר "מצוות שבין אדם למקום" כמצוות המסדירות את התנהגות האדם כלפי בוראו. הרמב"ם דווקא קורא מצוות אלו "מצוות שבין אדם לעצמו" היות ותפקידן אינה להשפיע על השם, אלא כדי לשנות ולפתח את עצמו.

מאידך, מצוות בין אדם לחברו הינן מצוות המסדירות את התנהגות חברתית בכלל, והתנהגותו כלפי כל אחד ואחד בפרט. בפרשת משפטים הנקראת השבת, מפורטות כמעט כל המצוות שבין האדם לחברו.

אולם, הקטגוריות האלו למעשה משמשות מטרות לימוד והבנה בלבד, כי מבחינת ההלכה והחשיבות, אי אפשר להפריד ביניהן, ובהרבה מקרים הן גם משולבות זו בזו, כאשר אי קיום מצווה מסוימת בין אדם לחברו ייחשב גם כעבירה/אי קיום של מצווה בין אדם למקום. דוגמה טובה היא המצווה המפורסמת "ואהבת לרעך כמוך" שהבנתו החברתית ברורה לחלוטין, אך יש המפרשים "רעך" כ השם יתברך עצמו.

נקודה נוספת היא עניין מחילה/סליחה של ה' מול האדם: הגמרא ב מסכת יומא, פרק ח', משנה ט, נאמר: "עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו". המבין יבין!

חידה שבועית

אמיר צ'פניק

אב עשיר מוריש לבניו יהלומים ומחלק אותם ביניהם בצורה הבאה:

לבכור הוא נותן $1/7$ מהיהלומים שלו + יהלום נוסף.

לבן השני הוא נותן $1/7$ מהיהלומים שנשארו + 2 יהלומים נוספים.

לבן השלישי הוא נותן $1/7$ מהיהלומים שנשארו + 3 יהלומים נוספים.

וכך הלאה לכל ילדיו, כך שבסופו של דבר כל הילדים מקבלים מספר שווה של יהלומים.

כמה בנים יש לאב וכמה יהלומים?

חידת מהשבוע שעבר

במדינה מסוימת, $1/2$ מ-5 שווה ל-3.

מהו אם כן הערך של $1/3$ מ-10 (במידה והיחס הנ"ל נשמר עבור כל המספרים)?

פיתרון לחידה מהשבוע שעבר

אם נחלק ב 3 ונכפיל ב 2, נקבל ש $1/3$ מ 5 שווה ל 2.

אם כן, נכפיל שוב ב 2 ונקבל ש $1/3$ מ 10 שווה ל 4.

מבט לעומק

הרב מנחם סוכות

להיות ישר

ואלה המשפטים אשר תשים לפניך, חז"ל מלמדים אותנו שכל מקום שנאמר "ואלה", קשור למה שנאמר לפניו ובא להוסיף עליו. במה מוסיפים תורות המשפטים המובאים בפרשתנו, על מתן התורה שבפרשה הקודמת? האם יש כאן חלק נוסף בקבלת התורה?

בשונה מהמצוות שניתנו בסיני, פרשתנו עוסקת ב"משפט". אלו מקרים שמתעוררים בין בני אדם וצריכים הכרעה, זו לא רק שאלה של טוב ורע. כאן השאלה היא של נכון, של אמת.

"ועז מלך משפט אהב, אתה כוננת מישרים", מסביר המדרש כאן, שפסוק זה מבאר את מטרת המשפט. ומה שכתוב: "אתה כוננת מישרים", אתה כוננת ישרות לאוהביך, שעל ידי המשפטים שנתת להם, הם עושים מריבה זה עם זה, ובאין לידי משפט והן עושים שלום. כשהאמת ברורה, היא מביאה עמה שלום.

מתן תורה לא רק העביר לנו אינפורמציה, המעמד הנשגב הזה לא נועד רק בכדי להעמיד מערך כללים. המצוות שניתנו לנו בסיני נועדו לאפשר לנו להתחבר לאותה התורה. קיום המצוות מהווה הכשרה להתחברות ולהבנה של התורה עצמה.

מטרת המשפטים היא עוד מעבר לכך. המשפטים, אלו המביאים שלום בין האדם לחברו, הופכים את האדם למי שיכול ליצור תורה. ה' עז לעמו יתן, ה' יברך את-עמו בשלום. את ה"עוז", התורה שבכתב, נותן לנו ה' בסיני ואילו השלום שבינינו הוא שמסוגל להוציא מתוך תוכנו את התורה. כשאמר רבי עקיבא על הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" כי הוא כלל גדול בתורה, המשמעות העמוקה בדבריו היא, שאהבה בין אדם לחברו היא הצורה הנכונה ליצור תורה, לגלות את המעיינות החבויים ולאפשר להם להגיע לעולם.

דויד המלך בתהילים מתאר את המהלך של קבלת התורה במילים, מגיד דבריו ליעקב, חקיו ומשפטיו לישראל. ידוע כי השם ישראל הוא גבוה יותר מהשם יעקב ובעוד ש"דבריו" של הבורא – התורה, ניתנים ליעקב, הרי ש"חוקיו ומשפטיו", ניתנים לישראל. מדוע?

לשם ישראל, השם שקיבל יעקב לאחר יגיעה, ישנה משמעות עמוקה. בתחילה, לפני החטא הקדמון, כשנברא האדם, הוא נברא עם יושר פנימי, "אשר עשה האלקים את האדם ישר". רק אחר כך, חיפשנו לנו דרכים עקלקלות "והמה בקשו חשבנות רבים". שם איבדנו את היושר שכל כך טבעי לנו. השם "ישראל" מסמל את מהותנו הפנימית, את "ישר – אל".

ההקפדה על משפט האמת, עשיית ה"ישר והטוב" היא שמקרבת אותנו יותר מכל, אל אותה יושרה שבנו ומפתחת אותה. אנחנו חוזרים למקום הנקי והאמתי הזה ומתוך המקום הזה אנחנו מתחילים לגלות את רזי התורה, את "כי ישרים דרכי ה'".

המצוות שבין האדם למקום מכינות אותנו להכיל את התורה שבכתב ואילו המצוות שבין אדם לחברו, אלו המשכינות שלום בתוך העם, מחזירות אותנו למקום הישר שבנו ומביאות אותנו לגלות ולהרחיב את התורה שבעל פה.

(מבוסס על תורתו של השפת אמת)

ברכה והצלחה לכל בית ישראל ובכללם

אל ואבתא וא לו	אוסנת יסכה בת רבקה	עדה עטייה
אל ואבתא וא לו	יואב בן לאה	נתנאל טלקר
אל ואבתא וא לו	חנה בת מרים	חנניה ביטון
אל ואבתא וא לו	רון בר עדנה	משה דואב
אל ואבתא וא לו	אליה בת סיגל	
אל ואבתא וא לו	אביגדור בן שרה	